

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 136
din 07.02.2008**

Dosar nr.: 663/2007

Petiția nr.: 13318/25.10.2007

Petent: M M

Reclamat: M L

Obiect: afirmații adresate petentei vizând demnitatea personală, relativ la dizabilitatea acesteia

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. M I. M domiciliată în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. M L, cu domiciliul de corespondență la sediul Primăriei comunei Voineasa, jud. Vâlcea.

II. Obiectul sesizării

2.1. Sesizarea, astfel cum este redactată, vizează afirmații, prin adresare de cuvinte, care aduc atingere demnității umane, referitoare la dizabilitate.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Petenta arată că în data de 17.10.2007 a sunat la Primăria comunei Voineasa și a discutat la telefon cu secretara M L, precizând că dorește să vorbească cu dl. Primar. Nefiind disponibil la momentul respectiv, petenta a revenit ulterior, iar secretara, lăsând telefonul deschis, s-a adresat

Primarului întrebându-l dacă dorește să vorbească la telefon, precizând că îl caută „șchioapa”.

3.2. Petenta arată că anterior, secretara M L s-a mai adresat acesteia cu apelativul „măi femeie” și de fiecare dată răspunde pe un ton foarte apăsător ca și când ar avea ceva personal cu acesta.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate cu nr. 13318 din 25.10.2007, formulată de petentă, în temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 1297 din 16.01.2008 a fost citată petenta, iar prin adresa cu nr. 1298 din 16.01.2008 a fost citată reclamata, la termenul stabilit de Consiliu, în data de 05.02.2008.

4.4. Anterior citării, prin adresa înregistrată cu nr. 14565 din 07.11.2007, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere al reclamatei față de obiectul petiției. Prin adresa înregistrată cu nr. 19421 din 18.12.2007 reclamata a comunicat punctul său de vedere.

4.3. La termenul stabilit de Consiliu s-a prezentat petenta; reclamata a nu s-a prezentat.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1 Petenta, astfel cum a fost redactată petiția, și prin susțineri arată că în data de 17.10.2007 a sunat la Primăria comunei Voineasa și a discutat la telefon cu secretara M L, precizând că dorește să vorbească cu dl. Primar. Nefiind disponibil la momentul respectiv, petenta a revenit ulterior, iar secretara, lasând telefonul deschis, s-a adresat Primarului și l-a întrebat dacă dorește să vorbească la telefon, precizând că îl caută „șchioapa”. Petenta a răspuns secretarei subliniind faptul că a auzit apelativul folosit în privința ei, după care s-a deplasat la sediul Primăriei. Aici, în prezența viceprimarului și a dlui. Inginer T i-a comunicat primarului că a auzit conversația de la telefon, inclusiv apelativul folosit și ulterior a solicitat tractorul Primăriei pentru a transporta o remorcă de lemne. Primarul a aprobat tractorul însă petenta nu l-a putut folosi datorită drumului mlăștinos.

5.1.2. În continuare, petenta arată că este persoana cu handicap locomotor, merge mai greu și apelează mai des la telefon însă anterior reclamata i s-a mai adresat cu apelativul „măi femeie” și de fiecare dată răspunde pe un ton foarte apăsător ca și cum ar avea ceva personal cu ea.

5.1.3. De asemenea, arată că un salariat public plătit din bani publici are și obligații, considerând că apelativele folosite aduc atingere demnității sale.

Sușinerile reclamatei

5.2.1. Reclamata prin adresa înregistrată cu nr. 19421 din 18.12.2007 arată că lucrează ca secretar-dactilograf în cadrul Primăriei Voineasa la biroul Registratură. În continuare arată că „în timp ce vorbesc la telefon pot avea și alte persoane în birou, să mai raspund și acelor care mă întreabă”.

5.2.2. Reclamata arată că tinde să creadă că petenta are ceva personal cu ea, deoarece aceasta se judecă cu mama ei de patru ani iar la saut nu îi răspunde când trece pe lângă ea.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, Colegiul Director reține că obiectul petiției viează fapte care se circumscriu unor afirmații exprimate prin cuvinte, de către reclamată, în speță afirmația auzită de petentă la telefon prin care reclamata întreabă Primarul: „Dle. Primar vă caută șchiopa, vreți să vorbiți cu ea?” Primarul a răspuns: „Nu!”. După care secretara îi spune petentei că primarul nu este acolo.

7.1. **În drept**, în analiza faptelor de discriminare, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and

others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

7.3. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.4. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art.2 alin.1 al O.G. nr.137/2000, republicată.

7.6. Reținând definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

7.7. Coroborat obiectului petiției dedus soluționării, Colegiul Director reține că în cauză se invocă imputarea unor afirmații care pot îmbraca forma unor expresii care pot aduce atingere demnității personale, însă raportat la elementele constitutive ale faptei de discriminare, astfel cum este reglementată de O.G. nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director constată că acestea nu se circumscriu actelor incidente Ordonanței de Guvern nr.137/2000, republicată.

7.8. Afirmațiile care fac obiectul analizei ipso facto „Dle. Primar vă caută șchiopa, vreți să vorbiți cu ea?”, în opinia Colegiului Director aduc atingere onoarei sau reputației petentei prin faptul că acesteia i se atribuie un defect, respectiv o dizabilitate, de care aceasta suferă, (handicap locomotor), care nu ar trebui relevat. Alături de acest aspect, Colegiul Director este de opinie că, în speță, calitatea de angajat al unei autorități publice locale, ridică exigențele de comportament în relația angajat - cetățeni și implica o atitudine corespunzătoare funcției în relațiile publice, față de toate persoanele care se adresează autorităților publice.

7.9. În raport cu obiectul petiției astfel cum este formulat, Colegiul Director reține că potrivit Codului Penal al României, art. 205 privind Insulta „(1) Atingerea

adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, prin gesturi sau prin orice alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură, se pedepsește cu amenda.

(2) Aceeași pedeapsă se aplică și în cazul când se atribuie unei persoane un defect, boala sau infirmitate care, chiar reale de-ar fi, nu ar trebui relevate.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plîngerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Împăcarea părților inlatura răspunderea penală”.

7.10. Colegiul Director ia act ca Art. 205 a fost abrogat de pct. 56 al art. I din Legea nr. 278 din 4 iulie 2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 601 din 12 iulie 2006). Prin Decizia Curții Constituționale nr. 62 din 18 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 104 din 12 februarie 2007 a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată cu privire la dispozițiile art. I pct. 56 din Legea nr. 278-2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, partea referitoare la abrogarea art. 205, 206 și 207 din Codul penal, constatandu-se că acestea sunt neconstituționale. Conform art. 147 din Constituția României republicată în Monitorul Oficial nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. În consecință, abrogarea art. 205 este suspendată începând cu data de 12 februarie 2007, urmând ca art. 205 sa se aplice în forma de dinainte de abrogare.

7.11. Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr. 62 din 18.01.2007, a anulat abrogarea insultei și calomniei din Codul penal al României considerând că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziaristi etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

7.12. De asemenea, Codului Penal al României prevede la art. 250, purtarea abuzivă, fiind prevăzută și sancționată de legea penală, statuând că: „Întrebuințarea de expresii jignitoare față de o persoană, de către un funcționar

public în exercițiul atribuțiilor de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă”.

7.13. Având în vedere prevederile legale invocate mai sus, petiția astfel cum este formulată și înscrisurile aflate la dosar, Colegiul Director nu poate reține fapte sau acte care pot fi analizate sub aspectul celor care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. nu pot fi reținute aspecte care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. clasarea dosarului;

3. se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

4. o copie a hotărârii se va transmite părților, M I. M. , domiciliată în M L , cu domiciliul de corespondență la sediul Primăriei comunei Voineasa, jud. Vâlcea.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

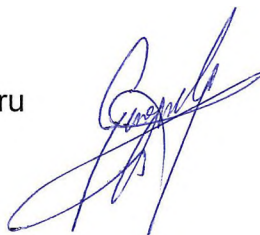
Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării 24.02.2008

Red. G.D., Tehored. A.P., 3 Ex.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

